

viar la Corresponden-
a: Cas. Correo No. 8.
cursal 17 - Ls. Aires.

Redacción
y Administración:
Calle Cervantes 3039
Buenos Aires

AROCNINA:
Za ano leto \$ 8.—
Za pol leta \$ 5.—
Inozemstvo 2 dolarja
Summezna štovi 20 cts.

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOESLAVA) PARA TODA
SUD AMERICA

REGISTRO NACIONAL
DE LA PROPIEDAD
INTELLECTUAL
No. 297218

CORREO
ARGENTINO
Subcursal 19

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (AÑO) IV.

BUENOS AIRES, 16 DE ENERO, AÑO DEL LIBERTADOR GENERAL SAN MARTIN, 1950

Núm. (Štev.) 42

Año del Libertador General San Martín 1950

La solemne proclamación por el presidente de la República del Año del Libertador General San Martín, con que se inicia la ininterrumpida serie de homenajes con que se honrará su memoria, vincula a todos los pueblos en un mismo y fervoroso propósito igual, cuya espada fué y sigue siendo símbolo de fe en el porvenir de su patria y de la América por cuya independencia luchó de un extremo a otro de sus montañas y valles. El año comienza, pues, bajo la advocación del héroe inmortal, por cumplirse durante su transcurso el centenario de su muerte.

Por la libertad y por una civilización de justicia y de paz dirigió sus ejércitos San Martín. No fué ni hubiera podido serlo, dados sus ideales y su índole moral, un guerrero sin más preocupación que el resultado de sus campañas. Cada uno de sus triunfos significa una conquista para la soberanía de los países del continente y una realidad para los fundamentos del derecho y de la cultura. La suerte de los pueblos no quedó, mientras él actuó, librada a los caprichos de un destino incierto porque tenía la conciencia de su responsabilidad total como militar y como gobernante. De ahí el tamaño de su figura, que iba creciendo a medida que el tiempo se vuelve historia y que la Argentina consagra al orbe entero como un ejemplo de valor, de inteligencia y de austeridad.

El Año del Libertador marcará una etapa singular en la glorificación del paladín. Y la República demostrará, por medio de sus hijos, que practica las virtudes de la gratitud para con el hombre que dejó en herencia una trayectoria tan noble en la causa de la liberación americana, que puede afirmarse que su brújula espiritual fué la lealtad y el honor. Sus informes, proclamas, cartas, notas y documentos revelan la profundidad de sus preocupaciones y la probidad de su pensamiento. Y nos dicen también de la íntima modestia de su alma, que es uno de los pilares de su personalidad. De ahí que junto a sus veneradas reliquias mortales y como emanando de ellas mismas, se levante la pura y luminosa imagen de su vida para alumbrar a la Nación el camino y para señalar a las generaciones que sucedan el rumbo de un perpetuo progreso. Al morir pidió en su testamento ser enterrado sin acompañamiento alguno. Desde entonces le acompaña el respeto y la admiración de todos.

La colectividad yugoslava en la República Argentina, que con su tesonero trabajo y numerosos sacrificios han contribuido en el forjamiento y el progreso de la gran Patria de los Argentinos, se adhiere con fervor y con particular satisfacción, en este Año del Libertador General José de San Martín, a esta apoteosis del héroe, al homenaje que el pueblo argentino rinde a su Libertador. La colectividad yugoslava sabrá dar durante este año, como lo hizo hasta ahora y como lo hará después, innumerables pruebas de su lealtad hacia el país y el pueblo que les ofrecieron la hospitalidad y posibilidades para forjar su nueva vida y un futuro mejor.

Adhiriéndose a la conmemoración del centenario de la muerte del Gran Capitán y a la glorificación de su vida inmortal, toda la colectividad yugoslava, que rendía y mantenía el culto del Gran Capitán todos los años, lamenta profundamente que en este histórico año para el pueblo argentino no tendrá la oportunidad, por causa de la incomprensible clausura de sus organizaciones, de reunirse debajo la imagen del inmortal San Martín, que siempre presidía las sedes de sus organizaciones culturales, para rendirle el debido homenaje y expresar su fervorosa admiración y amor que siente para el forjador de la Nación Argentina y el libertador de los pueblos sudamericanos. Asimismo la colectividad yugoslava radicada en esta hospitalaria tierra lamenta profundamente que le hayan impedido celebrar la llegada del Año Nuevo — Año del Libertador General San Martín — con lo que hubiera iniciado dignamente el año dedicado a la veneración del Gran Capitán.

En este año, cuando el pueblo argentino se dedica a la memoria del General San Martín y su ejemplo, haciéndose promesa de tener presente la probidad de su pensamiento, sus ideas y sus ideales, el periódico de toda la colectividad yugoslava progresista "SLOVENSKI GLAS" (La Voz Eslovana) dedicará sus páginas también a la glorificación de su memoria y a la propagación de sus ideas, de los ejemplos de su vida y de su pensamiento democrático. Y toda la colectividad yugoslava progresista esperará que se le dé la posibilidad de reunirse de nuevo en sus organizaciones, para de esta manera contribuir todavía más a la elevación del homenaje que se rinde al Gran Capitán y a la realización de sus sueños, es decir, el forjamiento de una Patria grande y libre para todos los argentinos y los demás que habitan su suelo.

ADAMIĆ:

Politika vlade SZ je zavzela osvajalni značaj

"SPREHAJAL SEM SE PO GOZDOVIH, VASEH, MESTIH IN HRIBIH,
KJER NAJ BI SE VRŠILE BORBE MED TITOVCI IN ANTITITOVCI"

New York. — (Tanjug) — Ob povratku iz Jugoslavije je slavni ameriški pisatelj jugoslovanskega rodu LOUIS ADAMIĆ posvetil eno celo številko svoje revije "T & T" vtisom iz Jugoslavije ter opisuje položaj v tej državi in spor med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Adamić piše, da je želel oditi tudi v Sovjetsko zvezo, toda sovska vlada mu je odklonila vizum, čeprav je čakal nekaj mesecev. Adamić piše dalje, da so ga na sovjetskem poslaništvu v Washingtonu, ko se je tam oglasil, vprašali, ali je čital resolucijo Informbroja in kakšno je njegovo mnenje o njej. Isto vprašanje so mu ponovno postavili, ko se je drugič oglasil na poslaništvu vedno zaradi vizuma. Na to vprašanje je odgovoril, da je čital resolucijo in da je čital tudi jugoslovanski odgovor. Vendar ni dobil vizuma in namesto v Sovjetsko zvezo je odpotoval v Jugoslavijo.

Ko opisuje v omenjeni reviji svoje šestmesečno bivanje v Jugoslaviji, poudarja Adamić, da je ta država v polnem produktivnem poletu in da ni nobenega sledu o zatrtih neredih, o katerih toliko govori tuji tisk.

"Sprehajal sem se po gozdovih, — piše Adamić — po vaseh in po mestih ter se povzpela na hribe, na katerih se po vesteh časopisov in radia z zahoda in vzhoda Evrope vršijo borbe med protititovskimi gerilci in Titovo vojsko. Toda povsod je prebivalstvo naklonjeno vladi. Po hišah in po tvornicah lahko čitate:

"Delo je najboljši odgovor na klevete proti tovarišu Titu in naši državi", ali pa:

"Prvič v naši zgodovini delamo za sebe same".

Adamić poudarja nato v svoji reviji, da so v Jugoslaviji podane vse možnosti, da se do kraja spozna spor med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo.

"Povsem jasno sem videl — piše

Adamić — da ima spor Tita s Kominformom ogromno važnost za mir in za napredek v svetu. Zaradi tega sem se posvetil proučevanju tega spora in namenil sem se napisati o tem knjigo. Ker sem imel priliko govoriti z najvišjimi voditelji Jugoslavije in ker sem med svojim šestmesečnim bivanjem v Jugoslaviji govoril z mnogimi delavci, sem dobro spoznal položaj Jugoslavije ter sklenil o njej napisati knjigo".

Adamić pravi, da bo imela knjiga več sto strani, njen naslov bo "TITO" in bo izšla ob začetku tega leta.

Adamić navaja nekatere razloge spora med Jugoslavijo in SZ ter poudarja, da Stalin zelo malo spoštuje majhne narode in da nima zaupanja v progresivnost ostalih narodov razen ruskega. To je ena izmed osnovnih razlik med Stalinom in Titom.

"Tako med vojno kakor tudi po vojni — piše Adamić — je Kremelj poskušal zadušiti s pomočjo NKVD jugoslovanske oblike revolucije, ki jo je vodil Tito ter jih nadomestiti z ruskimi metodami, katere uporabljal je v Bolgariji, na Poljskem, na Madžarskem, v Romuniji, v CSR in v Albaniji. Sovjetska zveza vzpostavlja svojo voljo v deželah evropskega vzhoda. Politika sovjetske vlade je zavzela osvajalni značaj.

Nasprotno pa Tito in jugoslovanski komunisti, ki verujejo v možnosti napredka v vsakem narodu in ki verujejo, da se bodo vsi narodi napotili v socializem, želijo vzpostavitev socialističnih držav, ki bodo imele med seboj trdne politične, gospodarske in kulturne odnose, odnose, ki bi morali biti vzpostavljeni na podlagi socialističnih načel vzajemne pomoči in spoštovanja želja vsakega naroda. Ta koncept je popolnoma nasproten konceptu države, kjer vlada tajna politika in po katerem naj bi imele velike in bolj razvite države pravico nadzorstva nad manjšimi in šibkejšimi državami".

VLADNA KRIZA V ITALIJI

V Modeni (Italija) je 9. t. m. stavkalo 20.000 delavcev in stavkujoči so nameravali zasesti livarno Orsi-Maserati. Prišlo je pri tem do resnih spopadov med policijo in stavkujočimi. Pri spopadih so bili trije delavci mrtvi in več ranjenih. Zaradi tega novega nazaslišnega napada policije na stavkujoče delavce je zaviadalo veliko ogorčenje med delavstvom, ki je takoj proglasilo splošno stavko po raznih mestih severne Italije. Delavci so ogor-

čeni protestirali proti policijskemu terorju, ki danes vlada v Italiji in grozila celo z ljudsko vojno.

Vsled napetega stanja, ki so ga povzročili nemiri po vsej Italiji, je nastala vladna kriza, in je morala celokupna Degasperijeva vlada odstopiti. Zadnje vesti iz Italije poročajo, da je predsednik Einaudi, ponovno poveril Degasperiju nalogo sestave nove vlade. Degasperi je že pričel z konsultacijo pri voditeljih raznih strank.

PO SVETU

Neuspela večerja G. Višinskega

V ameriški "Prosveti" čitamo članek, ki čeprav nekoliko zastarel, ga vsled važne vsebine priobčimo.

New York. — Ameriški dnevnik Christian Science Monitor ocenjuje stališče sovjetske delegacije na letošnjem zasedanju Generalne skupščine OZN in piše:

"V teku dosedanjega zasedanja Generalne skupščine se je jasno pokazalo, da vidi Sovjetska zveza v Jugoslaviji svoj najtežji in najvažnejši problem sedanosti. Prvikrat je postala sovjetska diplomacija ne samo negotova, temveč tudi panična."

Ker se zaveda svoje moralne slabosti in svoje nemoči pred nespornimi dejstvi, ki jih navaja delegacija FLRJ, brede sovjetska delegacija na tem zasedanju v vedno večje napake. Ker se boji moralne sile Jugoslavij, pada sovjetska delegacija v svoji nenačelni gonji vedno globlje in globlje. Tako na primer misli, da je na tem zasedanju Generalne skupščine OZN njena glavna naloga preprečiti izvolitev Jugoslavije v varnostni svet.

V prizadevanju, da bi dosegla ta smoter, uporablja sovjetska delegacija vsa sredstva in načine. Predlagala je ZDA "diplomatski dogovor" za umazano trgovino na račun grškega ljudstva. Sovjetski predstavniki izvajajo z vsemi mogočimi načini pritisk na delegacije. Tudi oni dan je bilo opaziti napor sovjetske delegacije v tem smislu. Na sedežu sovjetske delegacije v New Yorku je bila slavnostna večerja, na čast Arcea, šefa argentinske

delegacije. O tej večerji je pisal New Post 15. oktobra tole:

"Najnovejši branilec predsednika Perona je Andrej Višinski. Na sprejemu v počastitev šefa argentinske delegacije Arcea je Višinski zares daleč v razkazovanju svojih prijateljskih čustev do predsednika Peróna. Šef argentinske delegacije Arce se je prav gotovo moral na tem sprejemu med razgovorom z Višinskim večkrat vprašati, ali je točno, da je na uradnem sprejemu pri sovjetski delegaciji, ali pa je slučajno na sprejemu v ministrstvu za zunanje zadeve v Washingtonu. Ko je Višinski govoril o predsedniku Perónu, je našel samo lepe besede. Poudaril je, da je neodvisen voditelj Argentine, da je izreden demokrat in da je velik vodja argentinskega ljudstva. Seveda je Višinski govoril vse to z določenim namenom. Ko je odpel vso slavo predsedniku Perónu, je prosil Arcea, naj podpre sovjetskega kandidata za varnostni svet. Prosil ga je, naj ne glasuje za Jugoslavijo, temveč za češkoslovaško."

G. Arce se je zahvalil Višinskemu za slavošpeve predsedniku Perónu. Pomislil je o sovjetski ponudbi in nato odgovoril, da obžaluje, vendar Argentina vseeno ne bo glasovala za češkoslovaško."

New York Post poudarja nadalje, da Sovjeti v gonji proti Jugoslaviji, čeprav se doslej niso veliko trudili, da bi bili ljubeznivi, tokrat ne varčujejo z napori, da bi se dogovorili z drugimi delegacijami, vendar jim to ne uspeva.

ANGLIJA IN JUGOSLAVIJA

sta zadnje dni decembra podpisale trgovinsko pogodbo za izmenjavo blaga v znesku 220 milijonov angleških funtov in Anglija se je obvezala, da bo odločila Jugoslaviji 8 milijonov angleških funtov. Ta trgovinska pogodba spada med največje, ki so bile podpisane v povojni dobi z zapadom.

Na Ogrskem se je zbralo nekoliko nacionalistov, ki so si nadedli kot nalogo, boriti se proti sedanemu režimu. V ta namen so poslali v svet, posebno delavskim sindikatom prošnjo, naj se jim pošlje denar, municijo in orožje, da se bodo lahko borili proti komunizmu, češ, da so pripravljene žrtvovati življenje, da le pride spet na vlado stara ogrska plemenitaška družba. Do sedaj ni še znano, koliko so ali bodo pomagali delavski sindikati ali zdi se, da bo ta klic ostal le glas upjočega v puščavi, kajti oblasti na Ogrskem dobro poznajo take nevarnosti in ne bodo dopustile, da se vrnejo v deželo stari suženjski časi.

Daljni vzhod, posebno Kitajska, povzročajo ZDA velike skrbi. Zmagoslavna kitajska ljudska vojska je izgela Čangkajška in njegovo sodrgo na otok Formoso, kjer sedaj izvajajo nad prebivalstvom teror, ker bi ga radi uporabili za svoje načrte. Ljudstvo pa se temu upira in poleg tega preti še nevarnost, da zasedejo otok osvobodilne čete Kitajske.

Truman je ob novem letu imel svoj govor, v katerem je tudi med drugim izjavil, da bodo ZDA "odkriti in odločno" pomagale Čangkajšku, češ, da je potrebno obdržati, za nadaljnje operacije na daljnem vzhodu, otok Formoso v svojih rokah. Temu predlogu pa se je najprej uprlo ljudsko mnenje v ZDA ter nastopili so proti temu tudi razni odgovorni državniki, povdarja joč, da je že itak vse izgubljeno in da bi bilo škoda nadaljnjih človeških in materialnih žrtev.

Med tem pa je Velika Britanija priznala novo Kitajsko ljudsko vlado, kar je še posebno neprijetno vplivalo na Trumana in njegove pomagače. To je bil najbrže najtežji vzrok, da so skoro v isti sapi rekli, da ne bodo kitajskim nacionalistom več pomagali, češ, da ne bi imeli od tega nobenih "koristi".

Priznanje nove kitajske vlade od strani Anglije je velika pridobitev za ljudski pokret na Kitajskem, kajti tudi druge vlade so pričele takoj posnemati Anglijo. Italija, ki je še vedno pod vplivom temnih sil, je izjavila, da "sedaj ne bo še priznala nove kitajske vlade".

Kitajski nacionalisti se radi tega ne pričakovane novega poraza zelo jezijo, ker vedno jasnejše jim je, da so popolnoma izgubljeni, dočim se je pričelo kitajsko ljudstvo že veseliti svojih zmag in pričelo obnavljati svojo deželo, katere bogastvo bo služilo sedaj tistim, ki bodo delali in se žrtvovali.

V ZDA je po zadnjih poročilih 14 milijonov brezposelnih. Če pomislimo, da je to število 10% vsega prebivalstva, si lahko predstavljamo zakaj Truman in njegovi pomagači tako rožljajo z orožjem in si želijo vojne, kajti le vojna jih lahko reši.

V Italiji se vedno bolj in bolj gibajo poljedelski delavci, ki so si ustanovili zadrage in z njiovimi družinami in poljedelskim orodjem zasedajo neobdelano zemljo. To dela vladi de Gasprija velike pravlvice. Vlada je namreč pri zadnjih volitvah obljubljala, da se bo agrarna reforma izvršila, do katere obljube pa ni prišlo in

kakor izgleda si jo morajo sami lavec izvršiti.

V Rimu pričakujejo letos ob svetem letu 6 do 7 milijonov romarjev. Trgovci pričakujejo lepe dobičke, ktere jih bodo prav gotovo dosegli. Romano ljudstvo pa se boji, da ne bo imelo s čim kupiti življenjskih potrebščin, katerih cene bodo v tem času prav gotovo porasle.

Francoska vlada je po raznih porih izšla iz krize. Obljubila je delavstvu razna socialna izboljšanja. Mogoče bo kaj resnice na tem, ali gleda, da ne bo šlo tako gladko, kaj tisti, ki so na vladi, še nikoli niso polnili danih obljub in vsled tega bodo prejšnje zmote gotovo v kratkem ponovile.

Francija je ob koncu drugega leta Maršalovega plana dosegla svetovni rekord: medtem, ko je imela leta 1947 samo nekaj tisočev brezposelnih, se je sedaj število brezposelnih dvignilo na 600.000.

Sporazum štirih o avstrijski pogodbi še ni zaključen. Zastopniki treh velisil so zahtevali od sovjetskega zastopnika naj vpraša njegovo vlado, kako in kdaj misli zaključiti sporazum o mirovni pogodbi z Avstrijo.

Nemčija je podpisala z Jugoslavijo trgovinsko pogodbo, glasom ktere bodo obe državi izmenjavale svoje izdelke v vrednosti 600 milijonov dolarjev. Danes vidimo, da ima FLRJ Jugoslavija trgovinske stike z 46 državami, kar pomeni, da je v zvezi večino držav na svetu, katerih je 59.

Avstralska vlada je napovedala komunizmu najstrožji boj, pa naj stari kar hoče. Komunisti so to novost sprejeli z vso hladnostjo in trdijo, da imajo na svoji strani večino delovne ljudstva.

V Sovjetski zvezi je menda eksplozivna plodirala pred dnevi še ena atomska bomba. To dela vojnim hujskačem ZDA smrten strah, kes prepričani bili, da imajo edino oni v rokah uničevalno sredstvo. Sedaj kričijo, da bodo izdelali neko "super atomsko bombo", in s tem bi radi prepričali preplašili ostali svet. Sicer se pa svetu niti ne znenijo za to, pač se povsod požrtvovalno dela, da bi popravilo to, kar je zadnja vojna uničila in ljudstvo hoče v miru uživati sad svojega truda. Menda ne bodo tu s "super bombo" zavladovali sveta, bodo narodom vladali le tisti, ki delajo, da se na svetu živi v miru in blaginjanju.

Mesto Davenport je bilo pri strašnem požaru, kateri je zajel bomo nišnico slaboumnih žensk in uničil cel oddelek, v katerem je bilo 57 bolnih žensk. Te so bile zelo nevarne in jih vsled tega držali zaklenjene v množastih oddelkih, radi česar je bilo vsako reševanje onemogočeno. Iz razvalin so izkopali 27 mrtvih in več število opečenih.

V sveti zemlji tudi menda bodo imeli miru. Arabci se tožijo, jim novo ustanovljena izraelska država krati različne pravice. Anglija ZDA imajo korist, da se te države med seboj neprijazno gledajo in vsled tega pomagajo obema. To povzročilo da se vedno bolj grdo gledajo. Poročila pravijo, da si bo Jordanija priključila del Palestine, ker tam živijo izključno arabski, kar bo prav gotovo povzročilo nove nemire med izraelci in arabski.

Nova država Izrael šteje danes milijon prebivalcev.

Na ameriškem veleposlaništvu Londonu so bila pogajanja med ZDA in Italijo o preusmeritvi italijanske industrije v vojno proizvodnjo. S tem bo nov del italijanske industrije poverjen ameriške roke.

Predsednik Prezidijuma Narodne skupščine F.L.R.J. Tovařiš Ivo Ribar se zahvaljuje našim izseljencem za častitke

PREZIDIJUM
NARODNE SKUPŠČINE FNRJ
KABINET PRETSEDNIKA

Beograd, 5 decembra 1949 god.

Drug.

JUGOSLOVENSKI ISELJENICI U ARGENTINI

Buenos Aires

Srdačno zahvaljujem u ime Prezidijuma NS.FNRJ, i u moje lično, na upućenoj čestitci povodom narodnog praznika 29 novembra - Dana Republike.

Drugarski Vas pozdravlja

Kakor je že znano našim čitateljem kakor tudi vsej naši naselbini, so jugoslovanski izseljenci, zbrani 27. novembra 1949 v dvorani gledališča "Rosini" na proslavi našega Narodnega praznika, poslali pozdravne brzojave Maršalu Titu in tov. dr. Ivanu Ribaru, predsedniku Prezidijuma Narodne skupščine F. N. R. J.

Te dni je prejel Prireditveni odbor za proslavo našega Narodnega praznika v Buenos Airesu, lep odgovor tovařiša Ribara, katerega faksimil objavljamo zgoraj. S tem svojim pismom, poslanim našim izseljencem v Republiku Argentini, naše narodne oblasti ponovno dokazujejo svojo skrb in zanimanje za naše izseljence raztresene po širnem svetu ter izražajo istočasno svojo globoko zadovoljnost, ko vidijo da so naši izseljenci, kljub dolgoletni in obilni neprijateljski propagandi, vsak dan čvrsteje povezani z domovino in svojimi narodi.

IZ JUGOSLAVIJE

V Jugoslaviji odkrivajo vedno nova ležišča premoga in rud

Velikansko bogastvo raznih rud v Jugoslaviji nudi zelo ugodne pogoje za razvoj v rudarstvu. V predvojni Jugoslaviji so se zelo malo brigali za geološka raziskavanja. Takoj po osvoboditvi pa se je začelo smotrno geološko raziskavanje po vsej državi. Veliko jugoslovanskih premogovnih bazenov, ki ležijo raztreseni po vseh krajih v državi, niso prej dovolj raziskali, zato niso bile znane količine premogovnih plasti. Geološke skupine so v nekaj letih raziskale posamezne kraje in dale pobudo, da so odprli nekaj novih rudnikov. Tako bodo v srednji Bosni odprli dva nova premogovnika med Zenico in Kreko. One v Zenici, Brezi in Kaknju so precej razširili. V tuzlanski oblasti odpirajo dva premogovnika. V Sandžaku se pripravljajo odpreti velik premogovnik so odkrila v primeri s predvojnimi rezervami za nekaj milijard ton nadaljnjih premogovnih ležišč.

V centralnem rudarskem inštitutu delajo razna laboratorijska raziskavanja za izboljšanje premogovne kakovosti. Podlaga za industrializacijo jugoslovanske države je veliko železne, manganove, kromove in še drugih rud. Našli so nova velika ležišča železne rude, ki bo mogla skupaj s sedanjimi rudniki popolnoma kriti potrebe v železarstvu. Manganovih rudnikov ni imela stara Jugoslavija. Po osvoboditvi so geološke skupine v kratkem odkrile veliko ležišč te rude in nekatera manjša ležišča so že začeli izkoriščati. Odprli bodo velik manganov rudnik v Makedoniji.

Jugoslavija je ena najbogatejših evropskih držav v kromu. V predvojni Jugoslaviji so imele inozemske družbe glavno besedo v izrpanju kromove rude in se še od daleč niso zmenile za iskanje novih ležišč. Danes so našli nova ležišča v Makedoniji in Kosmetu. Rudnik svinčene in cinkove rude. Tudi v Črni gori odpirajo dva rudnika te dela pa se vršijo še na petih drugih

mestih, kjer so našli bogata ležišča teh kovin.

V Srbiji in Makedoniji raziskujejo geologi že dalje časa bakrena ležišča.

Molibdena niso izkoriščali pred vojno. Med drugo svetovno vojno je bil odprt velik rudnik molibdena. Po osvoboditvi so našli geologi velikanska ležišča te kovine. S tem so ustvarjeni pogoji, da odpre Jugoslavija eno največjih molibdenovih rudnikov v Evropi. Sedaj pripravljajo posebne naprave za predelovanje te kovine.

Raziskovanje nafte je bilo pred vojno večinoma v rokah inozemskih družb. L. 1939 se je pridobilo v Jugoslaviji samo 1 000 ton. Sedanji petletni plan določa, da bo doseglo pridobivanje nafte na koncu sedanje petletke 450 000 ton. Pri raziskovanju naftinih ležišč so dosegli geologi sijajne uspehe.

Začeli so tudi predelavati oljne škrlavce, iz katerih dobivajo bencin in razne druge destilate. Po osvoboditvi boksita, sljude, kvarcita, mavca, grafita in kremenčevega peska. To je omogočilo odprtje nekaterih tovarn za izdelovanje električnega in navadnega porcelana, šamota, ognjevarnega materiala itd. — Za industrijo stekla so zagotovljene vse potrebne surovine. Raziskujejo tudi zemeljski plin ki ga je v Jugoslaviji precej. Mnoga tamošnja mesta bodo kmalu začela uporabljati za kalorične elektrarne naravne pline namesto premoga.

Doseženi uspehi najboljše dokazujejo pripravljenost in odločnost jugoslovanskih strokovnjakov. Škoda, da je v Jugoslaviji malo strokovnjakov v geološki znanosti. Zato so Jugoslovani posvetili veliko skrb izučevanju novega tehničnega kadra. Odprti so sedaj razni tečajji in geološki tehnikum, kjer se bo izurilo na stotine novih tehnikov. Ob koncu petletnega načrta bodo prišli s fakultet visoko kvalificirani geologi — prvi po osvoboditvi jugoslovanske države.

Dve leti dela za hidrocentralo na Dravi

Dne 24. oktobra sta minili dve leti trdega dela in boja delovne skupine v Vuzenici za novo hidrocentralo na Dravi. V tem času je ob gradilišču zrastle veliko delavsko naselje, v jami na reki pa bo ob koncu sedanje petletke pognala Drava nov generator hidrocentrale, podobne oni na Mari borskemotoku.

Tipalka velikega ročičnega žerjava se razteza in tipa nad jamo, obdano z zidom in neprenehoma odnaša in donša izkopano in potrebno gradivo. Pod tem žerjavom sega v globino še drugi kabelski žerjav z dvojno zmogljivostjo običajnega žerjava, ki je domisel glavnega inženirja Borisa Pipana. Na levem bregu tega gradilišča

so zgradili popolnoma novo gramoznico. V kratkem bo na samem gradilišču gotova tudi betonarna. Vse delo in grajenje hidrocentrale je v celoti mehanizirano. Gradbeni stroji so izkoriščani kakor le malo kje pri grajenju električnih central v državi.

Kakor mnoge podobne vodne električne centrale po Jugoslaviji, gradijo tudi to novo dravsko hidrocentralo samo od temeljev do najvažnejših delovnjene notranje opreme. Prvenec jugoslovanske težke industrije "Litostroj" pri Ljubljani izdeluje največje kaplanske turbine, zagrebška tovarna "Rade Končar" pa velike električne stroje — generatorje. Vse te domače izdelke bodo montirali tudi v Vuzenici.

Dr Aleš Bebler, je bil imenovan za stalnega delegata pri OZN z nalogo, Dr. Jože Vilfan pa je bil imenovan da zastopa FLRJ v Varnostnem svetu, za namestnika zunanjega ministra.

Zaradi špekulacije z živilskimi potrebščinami je bila v Sežani obsojena Šav Ivanka na 7 mesecev in 3.000 dinarev kazni. Jajca, maslo, mleko itd. je prodajala po visokih cenah.

Maršal Tito je sprejel skupino jugoslovanskih izseljencev iz ZDA, ki se že delj časa mudi v Jugoslaviji. Gostje so izjavili, da so bili na svojem potovanju stalno v stikih z delavnim ljudstvom ter da so se seznanili tudi s po-FLRJ. Navdušeni so nad gradnjo voljne FLRJ.

7 zadržnih domov so zgradili v mariborski oblasti v mesecu oktobru in novembru.

Praznik bratstva v Prekmurju

Osemdnevni kmečki praznik iskrenega bratstva v Murski Soboti se je zaključil z velikim zborovanjem, povezanim s kulturnim programom. Tega velikega in pomembnega praznika so se poleg glavnih zastopnikov slovenske vlade udeležili tudi člani Petkove brigade iz Trbovelj in nekaj udarnic iz mariborske tekstilne tovarne. Končnega zborovanja se je udeležila ogromna množica ljudi iz raznih krajev prekmurske pokrajine.

Ob devetih je zalila soboške ulice ljudska poplava. Iz vseh zbirališč, ulic in uličice so vreli ljudje, veselo razpoloženi, nasmejani lice. Delavci, kmetje, zadržniki, pionirji — vsi, ki jih družijo skupni napor in skupni cilji. Obširen prostor v mestnem parku bi bil skoraj pretesen, ko se je čezenj razlila pisana ljudska množica z napismi, zastavami in slikami. V vrvenju tega ljudstva je bilo vsega tega toliko, da ni bilo mogoče ločiti tega od onega. Pa je nekdo zavriskal in njegov vrisk se je razletel preko košatih dreves ter se izgubil nekje v daljavah nad zelenimi polji, kjer je toplo in sijajno žarelo zlatorumeno sonce. Polagoma se je množica umirila in ljudje so prisluhnili besedam raznih govornikov.

"Nekoč se bodo čudili in nas spraševali, odkod smo vzeli moč, vero in silo, ki je kovala naše zmage. Mi bi jim lahko že kar danes odgovorili: enotnost in bratstvo vseh naših ljudi s Titom na čelu..."

V množici je zavrelo. Tisoč in tisoč

oči je zablestelo, iz tisočev prekmurskih gri pa je odjeknila mogočna beseda "Tito".

V tem vzkliku ni bilo ne dvoma ne bojazni. V besedah je vrelo toplo čustvo, ki pride pri Prekmurcih le redko na dan.

Pionirji iz Prekmurja so zapeli. Pa tudi zaplesali so. Mali Janči je zavihel širok klobuk s pisanimi trakovi in zvonko zavriskal. Čemu je to naredil? Tako se je vprašala njegova mati, ki je stala spodaj v množici in opazovala srečno mladino na odru. In sreča je dihnila tudi vanjo. Razumela je. Njen sin je zavriskal z zanosom mladega rodu, zavriskal je sreči bodočih dni, življenju, ki prihaja v slovenske kraje in ki ga ustvarja njegov rod s tako nezlomljivo voljo.

In še so peli, igrali in vriskali. Pa je rudar Železnik malo v zadregi obstal na odru pred mikrofonom ter zrl na valujočo množico, ki je pričakovala njegovo besedo.

"Tovariši, kaj naj vam povem... Veseli smo, srečni in ponosni na vas. Vidimo, da imamo v vaših vrstah čvrsto oporo, silo ljudi, ki hočejo korakati z nami delavci, premagovati vse težave v naši socialistični domovini in doseči blaginjo v njej. Srečni smo, da pod vodstvom svojega Tita skupno ustvarjamo srečo svojim rodovom. In ustvarili jo bomo..."

In iz množice se je utrgal klic, ves vesel in živ: "Naj živi bratstvo in enotnost naših narodov..."

Desetletnica Škofjeloškega muzeja

Člani Muzejskega društva v Škofji Loki so dne 23. oktobra praznovali desetletnico svojega muzeja in dvajsetletnico svojega društva. Slavnostnega zborovanja sta se udeležila zastopnika ministrstva za kulturo in znanost in Akademije znanosti in umetnosti.

Poleg teh dveh je bilo še kakih 70 zastopnikov slovenskih muzejev in krajevnih oblasti.

V muzejskih zbirkah se lepo in pregledno vidi razvoj gospodarskega in družbenega življenja med škofjeloškim prebivalstvom. Znano je, da je dalo škofjeloško ozemlje veliko število vidnejših kulturnih delavcev, književnikov, znanstvenikov in umetnikov.

KATOLIŠKI DUHOVNICI IZ LR SLOVENIJE PRI MARŠALU TITU

Predsednik zvezne vlade FLRJ je pred enim mesecem sprejel zastopnike Ciril-Methodove družbe LR Slovenije — pod vodstvom predsednika Antona Bajta, ki je pozdravil maršala Tita v imenu članov delegacije. Med svojim govorom je poudaril pripravljenost članov družbe in patriotične duhovščine, da v sodelovanju z ljudskimi oblastmi prispevajo svoj delež pri graditvi nove Jugoslavije. Med razgovorom so se katoliški duhovniki dotaknili raznih vprašanj in odnosov cerkve in države, pri čemer je maršal Tito pozdravil delovanje Ciril-Methodove družbe in opozoril na to, da je v svoji znani izjavi v Zagrebu, kakor tudi že prej in kasneje, nekajkrat izrazil željo, da bi se pravilno in sporazumno reševala različna vprašanja med državo in cerkvijo.

Ta razgovor naj bo resen opomin domači duhovščini, ki skuša na vse

Kljub raznim težavam je uspelo muzejskemu vodstvu v tesnih prostorih Puštalskega gradu lepo in pregledno urediti zbirko, ki obsegajo etnografski in kulturno zgodovinski oddelki, kjer so lepo prikazana življenja in dela slikarjev bratov Šubicev, O. Groharja, Koširka in Birolle, pisatelja I. Tavčarja, obrtni (zlasti ceha ključavničarjev, kovačev, klobučarjev, tkalcev), potem prirodopisni oddelki in nekaj iz arheologije.

Popoldne je bila v okviru te lepe proslave uprizorjena dramatisirana povest dr. I. Tavčarja "Visoka kronika", ki zajema snov iz zgodovine Škofjeločanov in bližnje okolice. Pri uprizoritvi je sodelovalo nad 80 ljudi iz Škofje Loke in okoliških vasi.

pretege prepričati naše izseljence, da sta v Jugoslaviji vera in duhovščina preganjana.

Zvezna vlada je izdala novo uredbo o gmotni podpori za otroke, in sicer v obliki podpore za novorojenčkovo opremo, podporo za izboljšanje prehrane matere in dojenčka ter v obliki stalne denarne doklade za otroke in enkratne podpore družinam, ki imajo za vsakega otroka, rojenega v zakonu ali izven, za adoptiranega otroka, vnuka, pastorka in tujega otroka brez staršev, in sicer redno do izpolnjenega 17. leta, za one, ki se šolajo, pa do 23. leta.

Veliko kinodvorano so odprli v Litostroju, v kateri je prostora za 1000 lavcev. Kinoaparaturu je izdelala tovarna "Iskra" v Kranju.

Novo univerzo so odprli v Sarajevu. Za zdaj ima sledeče fakultete: medicinsko, agronomsko, šumarsko in tehnično. V kratkem bodo odprli še leposlovno in živinozdravniško fakulteto.

SLOVENSKI GLAS

Redacción y Administración: Calle Cervantes 3039

Director: LADISLAV ŠKOF — Administrador: VICENTE SUBAN

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.

Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.

Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.

Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235

16 de Enero, Año del Libertador General San Martín, 1950 — No. 42

Vsota vseh dosedanjih psovk proti F.L.R.J.

Končno je po enem letu in pol prišlo do tretjega zasedanja Informacijskega urada komunističnih partij (Kominforma), katero je še pred dobrim mesecem vršilo na Madžarskem. Na tem zasedanju so bila podana sledeča poročila: M. Suslov: "Obramba miru in borba proti vojnim hujskačem"; P. Togliatti "Enotnost delavskega razreda in komunistične ter delavske partije" in poročilo Gheorghiu Dejax "Komunistična partija Jugoslavije v rokah morilcev in vohunov".

Nas jugoslovanske izseljence, ki se čutimo del našega naroda, nas zanima predvsem Dejevo poročilo o KP Jugoslavije in tozadevna resolucija, ki so jo soglasno na zasedanju sprejeli. Resolucija obsega nekaj več kot tri časopisne stolpce in je mnogo krajša od zloglasne resolucije z II. zasedanja Informbiroja v Romuniji. Kakšno vrednost more imeti ta resolucija, pa nam najboljše pove sledeči stavek, ki ga dobesedno citiramo:

"Socialna baza tega režima so kulaki na vaseh in kapitalistični elementi v mestu. Oblast v Jugoslaviji je dejansko v rokah reakcionarnih protiljudskih elementov. V centralne in krajevne organe se uvajajo politični ljudje starih buržuaznih strank, kulaki in drugi, ljudski demokraciji sovražni elementi" i. t. d.

Dalje pravi ta najnovejša resolucija: "Angloameriški finančni in industrijski krogi investirajo kapitale v jugoslovansko gospodarstvo in ustvarjajo iz Jugoslavije agrarni privesek, izvor surovin za tuji kapital."

Dalje: "Politika jugoslovanskih vladnih ljudi na vasi ima značaj kapitalistične in kulaške politike. Pseudozadruge, ki so bile vpostavljene z nasiljem na vaseh, so v rokah kulakov in njihovih agentov in predstavljajo sredstva izkoriščanja velikih množic delovnih kmetov."

Vse to smatra informacijski urad za "nespodbita dejstva", na temelju katerih je "dokazan prehod Titove klike k fašizmu v mednarodni imperalistični tabor". Hkrati pa ugotavlja IU, da "Titova skupina" šteje samo štiri člane: Tita, Rankovića, Kardelja in Djilasa, in dodaja k tem štirim imenom še sledeča: Pijade, Gošnjak, Maslarić, Bebler, Mrazović, Vukmanović, Koča Popović, Kidrič, Nešković, Velebit, Koliševski "in drugi" ter jih označuje sovražnike delavskega razreda in kmetov "kakor tudi sovražnike narodov Jugoslavije". Ta skupina je po mnenju IU "izdala interese države in likvidirala politično neodvisnost ter gospodarsko avtonomijo Jugoslavije". Vse skupaj pa imenuje IU "vohunsko skupino, medtem ko med "kliko" prištevajo samo Tita, Rankovića in Djilasa...

Končno Informbiro takole ščeva komunistične partije proti Jugoslaviji: "Informacijski urad smatra, da je naloga komunističnih in delavskih partij, borba proti vohunom in morilcem Titove klike, mednarodna dolžnost vseh komunističnih in delavskih partij.

Resnično ni prav nič težko za vsakega Jugoslavana, kakor tudi za vsakogar, če je bil le en sam dan v Jugoslaviji, ugotoviti, kako so vse trditve te najnovejše resolucije IU lažnjive in podle. Prav zaradi tega je odgovor na to resolucijo zelo lahek, saj nanjo lahko odgovori vsak Jugoslovan, ki se ni skregal s svojo lastno pametjo in vestjo.

Poudarjamo ob tej priliki le to, da resolucija vsebuje vsoto vsega tistega najogabnejšega blata, kar so ga v svojem tisku in radiooddajnih postajah zmetali v zadnjem letu in pol na Jugoslavijo. Resolucija enostavno našteva stvari, ki sploh ne obstojajo.

Nikjer ni sledu nobenemu konkretnemu primeru in ga tudi ne more biti, kajti primerov, da kulaki vladajo po vaseh, ni — kakor prav tako ni primerov, da bi v mestih sploh obstojali še kapitalistični elementi kakršne koli vrste.

Prav tako je nemogoče najti kakršen koli primer, da bi angloameriški finančni krogi kjerkoli v Jugoslaviji investirali svoje finančne in industrijske kapitale. Zato tudi ne more biti resnična trditev, da so ti finančni industrijski krogi napravili iz Jugoslavije privesek in izvor surovin za tuji kapital.

IMENOVANJE

Naš rojak Andrej Škrbec, sotrudenik našega lista, ki je zaposlen kot uradnik v Banco Holandés, je bil s 1. januarjem t. l. imenovan načelnikom oddelka za inozemstvo.

Rojaku Škrbeu, ki si je s svojo marljivostjo in vestnostjo zadobil toliko zaupanja pri vodstvu banke, da mu je poverilo to odlično in odgovorno mesto, mu na tem mestu iskreno častitamo.

POSNEMAJTE

Naš zvest naročnik Andrej Borec, ki živi v Neocočejli, pošilja pozdrave in želi srečno novo leto vsem čitateljem Slovenskega glasa.

V pismu je poleg voščila dodal tudi 10 pesov za tiskovni sklad Slovenskega glasa. Za voščilo, kakor tudi za darilo se tovrstni Borec najlepše zahvaljujemo.

PO NASELBINI

Zakaj se sabava na Silvestrovo ni vršila

Pisali smo v zadnjem listu, da hočemo Slovenci, daleč od naše domovine, ohraniti naš stare običaje. Prav zato smo tudi hoteli praznovati Silvestrovo, da se ob slovesu starega leta snidemo z prijatelji in znanci in tako skupno, v veseli družbi, dočakamo prihod novega leta.

Ker pa so naša društva po odloku vlade razpuščena in zaprta, smo si pri SLOVENSKEM GLASU nadelali nalogo, da poskrbimo potrebno dovoljenje, da bi se vršila vsaj plesna zabava na Silvestrov večer. Poskrbeli smo prostore v Klubu "Estudiantes", katere nam je odbor prav rade volje odstopil. Kako ne bodo rade volje odstopili njihovih društvenih prostorov, saj so nam ob vseh prilikah izrazili, da smo izobražen in kulturni narod, ki nas radi tega visoko cenijo in spoštujejo. Pravčasno smo tudi v imenu SLOVENSKEGA GLASA pri tozadevnih oblasteh vložili prošnjo in brez nikakih ovir, so oblasti, dne 20. decembra m. l., izročile našemu uredniku potrebno dovoljenje za plesno zabavo, ki naj bi se vršila 31. decembra.

Dovoljenje smo torej imeli v rokah in na podlagi tega smo vršili potrebno propagando, bodisi potom vabil, predvsem pa potom SLOVENSKEGA GLASA in naša javnost je bila v par dnevih obveščena, da se na Silvestrovo vrši plesna zabava.

V zadnjem trenutku pa so nastale nepravilike. Nepričakovano nam je v petek 30. decembra, javil odbor Kluba "Estudiantes", da se naša napovedana plesna zabava ne more vršiti. Predstavili smo se takoj pri uradu za javne prireditve in tam naprosili pojasnil. Sam inšpektor, kateri je imel zadevo v rokah nam je javil sledeče:

"Mi nikakor nismo nasprotni, da se vrši vaša plesna zabava, kar je tudi temu dokaz, da smo vam izdali potrebno dovoljenje. Klub "Estudiantes" smo večkrat opozorili, da se njihov prostori nahajajo v slabem stanju in zahtevali od njih naj izvršijo razna popravila. Ker se pa do danes niso odzvali našemu opominu, bomo danes te prostore zaprli in samo vsled tega se vaša plesna zabava ne more vršiti. S tem odgovorom smo bili na jasne kje tiči vzrok, da se naša plesna zabava ne more vršiti in vsak naš nadaljnji korak k temu, bi bil brezuspešen.

Ker so nam oblasti to javile v zadnjem trenutku, seveda je bilo nemogoče obvestiti naše ljudstvo, da se plesna zabava ne vrši. Vse kar je bilo v naši moči, smo v tem pogledu izvršili.

Ob napovedani uri so na Silvestrovo pričele prihajati v Villa Devoto gruče naših ljudi iz vseh krajev mesta in okolice, kakor iz San Martina, Dock Suda, Lomas de Zamora in celo iz oddaljenega Onilmesa. Komaj ob vhoju v Klub "estudiantes" je bilo ljudstvo potom naših tovarišev obveščeno, da se plesna zabava ne vrši. Do pozne ure še po polnoči so prihajali naši rojaki in dokaz smo imeli, da res ogromna množica si je dala besedo, da se na Silvestrovo sestane v Villi Devoto. Žalostno in molče so se vsi vračali, le tu pa tam je kdo pogodrnjal: "niti plesati več ne smemo".

Pojasnili smo to, da bo naša javnost na jasnem, čemu se napovedana zabava na Silvestrovo ni vršila. Upamo, da vsi rojaki, ki so prihiteli na Silvestrovo v Villa Devoto, nam oprostijo, saj smo jasno obrazložili čigava je krivda, da se plesna zabava ni vršila.

Pozdravili smo naše mornarje

Poročali smo v našem listu, da sta zadnje čase priplula v tukajšnje pristanišče jugoslovanska parnika "Dubrovnik" in pozneje še "Kosmaj". Oba parnika sta se nahajala ob novem letu v tukajšnji luki.

Mi jugoslovanski izseljenci, ki vedno z navdušenjem pozdravimo prihod parnikov iz domovine in naše vrle mornarje, ki zvesto in požrtvovalno pomagajo pri zgradnji naše socialistične domovine, nismo ob novem letu pozabili na te tovariše. Spomnili smo se, da se nahajajo v pristanišču majhen del imovine naše domovine FLRJ in tam tudi naši mornarji. Čutili smo si v svojo dolžnost, da jih obiščemo in jim ob tej priliki voščimo srečno in veselo novo leto.

Zbrali smo se med tovariši in dan novega leta popoldan in obiskali "Dubrovnik", nekaj tovarišev pa "Kosmaj". Veliko je bilo naše veselje, ko smo ob vstopu na parnik našli tam nekaj tovarišev Hrvatske naselbine, ki so prispeli tja z istimi nameni, kakor mi Slovenci.

Tovariš kapitan "Dubrovnik" in drugi člani posadke so nas sprejeli z velikim veseljem. Pozdravili smo jih in jim v imenu SLOVENSKEGA GLASA in naše

naselbine voščili srečno novo leto in jim izrazili naše želje, da bi tudi v bodoče kakor do danes, složni in zvesto nadaljevali začrtano delo pri zgradnji naše socialistične domovine FLRJ, kakor tudi želimo čim več plodovitega dela v skupni borbi za mir in za zmago resnične demokracije v svetu. Tovariš kapitan se je v imenu posadke ginjen zahvalil za naše voščila.

Po pozdravu in voščilu smo si nazdravili s čašo pristnega dalmatince in posedli krog mize v jedilnici. Pridružila se je naša družbi še skupina mornarjev, po večini mladeniči, tov. kapitan je nategnil hat moniko in iz grl naših mornarjev je zadonela naša lepa pesem. In ne samo ent kajti zapeli so nam pridni pevci več lepih partizanskih pesmi. V tem tovariškem krogu je vladalo res veselje in dobro razpoloženje.

Škoda, da je čas tako hitro bežal in morali smo se posloviti. Odšli smo radostnih src in ne samo mi, pač pa tudi tovariši, ki so obiskali "Kosmaj", vsi veseli in zadovoljni, da nam je bila dana možnost praznovati novo leto na onem majhnem prostoru, ki je del naše nove Jugoslavije in v družbi tovarišev, ki so del našega naroda.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Sporočamo vsem prijateljem in znancem, da nas je dne 9. t. m. nagle smrti za vedno zapustil naš blagi soprog, oče, sin in brat.

MIRKO SUBAN

Zahvalimo se tudi vsem sorodnikom in prijateljem za poklonjene vence in cvetje ter tudi vsem onim, ki so ga spremljali na njegovih zadnjih poti na pokopališče v San Martín.

Še enkrat vsem najlepša hvala.

Zalujejo:

soproga Zofija, sin Livio, mati Julija Suban, bratje Karlo, Franc in Ludvik, sestri Julija in Marija ter ostali sorodniki

BUENOS AIRES — GORJANSKO

Januarja 1950

SREBRNA POROKA

V zdravju in zadovoljnosti sta dočkala srebrno poroko zakonca Jožef in Ivanka Lojk. Slavila sta ta srečen dan v krogu svojih prijateljev in znancev v svojem lastnem domu, v soboto dne 17. decembra m. l.

Tov. Lojk je znan v naši naselbini, saj je kot pridren pevec vedno sodeloval v naših pevskih zborih in njegova soproga Ivanka je bila tudi pridna in požrtvovalna društvena delavka. Spadata med prve naše naseljence, ki sta prispela v Argentino, se tudi tukaj med prvimi poročila in čeprav so bili takrat kritični časi, sta si med prvimi postavila svoj lastni dom.

Danes srečno in mirno uživata sad nji-

hovega 25 letnega truda v tujini. Moram tudi dodati, da kljub raznim zaprekam, ni tov. Lojk nikoli odnehal od društvenega delovanja in do danes je naš pevski zbor vedno štel z njegovim sodelovanjem. Vzgojila sta tudi pridnega sina, ki jima je danes v ponos.

Rojakoma častitamo in kličemo: naprej do zlate poroke!

Udeleženec

Našemu zvestemu naročniku tov. Jožefu Lojku in njegovi soprogi Ivanki častitamo ob priliki, ko sta srečno dočkala srebrno poroko in jima kličemo še mnogo let v zdravju in zadovoljnosti!

Uredništvo

NAZNANILO

Naznanjamo vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da je v Svinem, dne 13. decembra 1949., po kratki bolezni in v starosti 78 let, za vedno zaprl svoje blage oči naš oče

IVAN BANDELJ

Vsem onim, ki so mu stali ob strani v njegovi zadnji uri ter ga spremljali k večnem počitku, se najtoplejše zahvaljujemo.

Tebi, dragi ata, naj Ti bo lahka naša domača zemljica.

BUENOS AIRES — SVINO

Zorko in Alberta Bandelj in sorodniki

Januarja 1950

NAGLA SMRT ROJAKA

Dne 9. t. m. je umrl na svojem domu v Caserosu naš rojak Mirko Suban, star 45 let, doma iz Gorjanskega pri Komnu. V Argentino je prispel pred 20 leti.

Bil je vedno zdrav mož in zaposlen je bil kot šofer pri prevoznem podjetju "Autobus Pilar" št. 141. Na lastnem zemljišču je imel namen postaviti si lastno hišico in v ta namen kupil 7.000 komadov opeke, katero je v ponedeljek 9. t. m. sam pomagal razkladati. Po dokončanem delu, se je radi hude vročine šel kopat, da bi se na to odpravil na svoj posej. Prijel pa so ga takoj hude bolečine v želodcu in vsaka pomoč, ki so mu jo nudili je bila zastoj, kajti v nekaj minutah je preminul.

Zapušča v Argentini soprogo in mladoletnega sinčka, v domovini pa mater, 3 brate in 2 sestre. Pokojni je bratranec našega upravnika tov. Vincenca Subana.

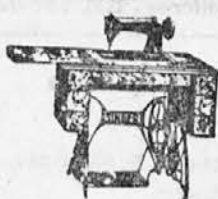
Pogreb se je vršil naslednji dan v torek, katerega se je udeležilo veliko število sorodnikov in prijateljev, saj je bil pokojni mož priljubljen med vsemi poznanimi.

Ostalim naše sožalje.

SMRT V DOMOVINI

Žalostno vest so prejeli iz domovine, da je v Svinem na Vipavskem, dne 13. decembra 1949., umrl Ivan Bandelj. Zapušča soprogo in 7 sinov in hčera, od katerih Zorko in hčerka Alberta por. Terbižan se nahajata v Argentini. Pokojni je bil zaveden Slovenec, skrben oče in zelo priljubljen človek. To je pričeval njegov pogreb, katerega se je udeležilo mnogo znancev in prijateljev iz vasi in okolice. Ostalim naše iskreno sožalje!

SLOVENSKA TRGOVINA IN DELAVNICA SIVALNIH STROJEV

Izvršujem popravila na domu.

MARIO SAUNIG

Tinogasta 5436 in 5351

T. E. 64 - 2857

ARGENTINSKE VESTI

Sanmartinsko leto 1950

Prve ure leta 1950, je predsednik Argentine General J. D. Perón imel po radiu govor, v katerem je v kratkih besedah obrazložil zasluge velikega neumrljivega junaka "Osvoboditelja Argentine in drugih južnoameriških držav", GENERALA JOSE DE SAN MARTIN ter proglasil leto 1950 "SANMARTINSKO LETO" (Año del Libertador General San Martín).

Vse prebivalstvo velike Argentine, med katere pripadamo tudi mi naseljenci, je to posrečeno inicijativo sprejelo z velikim veseljem in zadovoljstvom, kajti čuti se dolžno oddolžiti se spominu Generala San Martín, ker zaveda se, da brez njegovih zaslug, bi danes Argentina ne bila svobodna in neodvisna. Prav zato se je odločilo, da se stoletnico smrti Generala San Martín najdostojneje proslavi z raznimi priredbami.

Mi, tu naseljeni Jugoslovani, ki smo vsa leta našega bivanja v tujini skupno praznovali z argentinskim narodom vse velike narodne praznike, bomo tudi v tem letu se pridružili slavnostim v čast osvoboditelja argentinskega naroda, kateri je svoji domovini dal vse, a nič od nje zahteval. Težko pa nam je pri tem, da so naše jugoslovanske organizacije razpuščene in zaprte, kajti ako bi te obstojale, bi se v njih častno oddolžili spominu velikega Generala San Martina in proslavili stoletnico njegove smrti. Kljub temu, da nimamo več naših društev in kakor že prej povedano, bomo v tem sanmartinskem letu izpolnili naše dolžnosti ter posamezno, kakor tudi potom našega glasila SLOVENSKEGA GLASA, počastili bomo spomin velikega in neumrljivega sina argentinskega naroda.

SLAVA NJEGOVEMU SPOMINU!

GOSPA MARIA EVA DUARTE DE PERON OPERIRANA

Gospa María Eva Duarte de Perón, soproga predsednika republike, je bila v četrtek, dne 12. t. m. operirana na slepiču. Operacijo je izvršil minister vzgoje, zdravnik Dr. Oscar Ivaniševich. Za njeno stanje, ki je bilo takoj po operaciji nad vse zadovoljivo, so se zanimali vsi višji funkcionarji.

Krojačnica LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO BEIRO 5380, Dep. 2

T. A. 50-4542

VILLA DEVOTO

DIRECCION - PROYECCION - CONSTRUCCION

ROBERTO F. LEVPUŠČEK

TECNICO CONSTRUCTOR

Cálculos de estructuras metálicas y hormigón armado en general.

PLANOS — TRAMITES — FIRMA

Escritorio:

Calderón 3062

Buenos Aires

T. E. 50 - 8037

FRANC BEVK:

"Kaplan Martin Cedermac"

(Nadaljevanje)

Zanj, ki je bil vaju uspehov, so bili zadnji tedni en sam velik poraz. Čemu napor, ako naj bi bilo vedno tako? Pa saj ni šlo le za to! Saj ni šlo le za to!

„Predragi kristjani!“ mu je nenadoma zamolklo prišlo iz grla.

Premolknil je. Cerkev je bila vzvalovila kot žito v sapi. Peli so, slovenski je molil in bral evangelij, a še niso do konca verjeli. Šele zdaj, ko je slednjič spregovoril, jih je minila napetost. Oči so jim zasijale. To ga je opogumilo, četudi se je zavedal, da postaja ta trenutek očiten upornik. Ni maral za posledice, še pomislil ni nanje. Obšel ga je nadih, v drobnem razburjenju so mu goreli živeci in duša. Prejšnji večer se mu je le rahlo dotaknilo misli, kaj naj jim pove. Bila je le želja. Zdelo se mu je, da bi nikoli ne imel ne moči ne poguma za to. Misel je ostala, snovala v spodnji zavesti, rasla, se širila, zdaj je kot drevo z mnogimi vejami stala pred njim. Bil je kot povodenj, ki č nič ne more ne more zadržati.

„Dragi kristjani!“ je ponovil in hitel s prvimi besedami, da bi ne omahnil. Spomnil jih je tiste nedelje, ko so ga poslušali, a ga vendar niso slišali. Ali vedo, o čem jim je govoril? O domovini jim je govoril. Ponovil jim je besede, kakor da so bile obvisle pod obokom, da jih je zdaj utrgal in jih spremenil v razumljiv govor. Gledal jih je v obraze. Kako vse drugače so jih zdaj sprejemali! Kakor da prej niso bile namenjene njim. Saj tudi niso bile. Zemlja, ki jim jo je Bog odmeril v svoji previdnosti. Jezik, s katerim se bratsko sporazumevajo. Kri, ki se jim pretaka po žilah, in ki je niso prejeli, da bi jo po nepotrebnem zapravljali... In vse, kar je govoril že otrokom v svojem vrtu, le z drugačnimi besedami... Še vsaka ptica je dobila svoj glas in nikomur ne pride na misel, da bi zahteval od slaveca, naj žvižga po kosje. „Čemu tedaj to zahtevajo od nas, ki smo ljudje, ustvarjeni po božji podobi?“

Beseda se mu je za trenutek zataknila. Ne iz strahu, zakaj v tem tre-

nutku se ničesar ni bal, ampak od ganjenosti. Naglo se je zbral. „Kaj bi storili, ako bi zahtevali od vas, da zapustite svojo rodno zemljo?“ Vprašanje je bilo vrženo kot kamen, da so se ljudje zdrznili. Nastal je trenutek učinkovitega premolka, med katerim se nihče ni upal dihati. Kaj bi storili? Ali ne bi šli iskat pravice? Oči so živo pritrjevale. „In če bi pravico našli slepo, kaj potem?“ Nov premolk, med katerim je šla drhtavica po ljudeh. Poznal jih je, vedel je za njihovo povezanost s siromašno zemljo. S kakšno množino krvi so jo odkupili! „Kaj bi storili? Ali bi kot mevže klonili glave in z malho in palico kot berači odšli po svetu? Ne! Sami bi si vzeli pravico.“ Jezus, Jezus, kaj govori? Čutil je omotico v glavi, glas mu je vtol bobnel v ušesih. Obrzi so se čudili, a niso ugovarjali. Besede niso kopnele kot južni sneg na mokrih tleh. „Ali se ne bi s pestmi postavili v bran in ne bi dali zemlje, ki ste jo prejeli od svojih dedov in jo hočete ohraniti svojim sinovom in vnukom?“

Odgovarjal mu je jek pod obokom. Njegovor govor je bil rahlo pobarvan od narečja, da so tudi najpreprostejši lahko razumeli, vendar se je zmeraj trudil, da je govoril v lepem jeziku. Besede so bile izbrane, stavki krepki. To je delal iz prirojenega čuta za lepe oblike, iz spoštovanja do božje

besede, a še posebej iz tople ljubezni do materinščine. Vse te dni, ko cerkve in je smel ostati le še v družinah, mu je posebno prirasel v sreu. Trudil se je, da bi mu pel in bi dal ljudem živo občutiti njegovo lepoto. Kakor da bi jih s tem opozarjal: Glejte, kaj boste izgubili! Čujte, kako lepo zveni, kako poje od srea do srea, kako odmeva od duše do duše! Varujte to dediščino! Ne dajte si je vzeti! Zdaj mu jezik ni bil le sredstvo, da z njim pesem, katere melodijo uživa s polnim sream ne glede na vsebino. Bilo mu je, kakor da plava na perutih svojih besed, zanašalo ga je kot list v vetru. Le kdaj pa kdaj se je za hip zmedel, pogledal po obrazih, zopet mu je dalo moči, dvignil je glas.

„Kaj boste storili zdaj, ko vam hočejo vzeti jezik? Ali boste znali braniti dediščino svojih očetov? Ali boste vdano klonili glave in zalajali, ko ne znate drugega jezika?“

Boj, ki ga je bil doživel in iz katerega je potekal govor, je dal vsaki besedi posebno moč in strast, da so dobile sijaj vročega, plamtečega ognja. Z vsakim trenutkom bolj je čutil, kako mu srea pritrjujejo prav do cerkvenih vrat. V marsikaterem očesu so se zalesketale solze. A to niso bile solze kot ob zadnji pridigi, potekale so iz drugega vira. Ali so občutili, kako tesno je povezan jezik z njihovo

Velikanska železniška nesreča se je pripetila pred zadnji dan starega leta na progi železnice Gral. Urquiza, katera je zahtevala 6 človeških žrtev in srčca tudi je, da je število ponesrečenecv tako majhno, kajti na istem vlaku je potovalo skoro 750 potnikov. Vlak je v bližini Pilarja vozil čez majhen most, katerega ogrodje je popustilo in se prelomilo. Prvi, in sicer spalni vozovi, so se prebrnili in se zarili drug v drugega. Poleg zgoraj omenjenih žrtev je bilo tudi več ranjenih, medtem ko so potniki, ki so potovali v zadnjih vozeh prestali le velik strah, a ostali so brez poškodb.

Upamo, da ne bo v letu, v katero smo vstopili, kronika beležila toliko nesreč, kakor jih je v minulem letu.

Povišanje nekaterih davkov. Glasom zakona št. 13648 je federalna vlada novičala davke na razne predmete med katere spadajo tudi sledeči: živila, pivo, pamizno in drugo vino, sidra, vsi kozmetični predmeti, svetilnice, avtomobilske gume, sladkor vsakovrstna svila, predmeti iz navlona, itd. Za plačanje teh davkov so odgovorni novečini proizvajalci in trgovci, ki blago in predmete razprodajajo.

Lojalni delavci zračnih linij so tudi stonili v stavko in zahtevali povišanje plač. Argentinske družbe so svojim delavcem že s 1. julijem p. l. povišale plače, dočim so delavci tujih družb ostali brez novička. Po 11 dnevni stavki so na družbe klonile delavskim zahtevam. To je nov dokaz kako v državi izkoriščajo delavce tuji kapitalisti, kajti če lahko domača družbe povišajo delavcem plače, čemu tuje tega ne morejo storiti? Sai vendar imajo enake vozne cene in enake dohodke in stroške.

Z mlekom, ki je najpotrebnejše prehranjevalno sredstvo, posebno pa za otroke in bolnike, traja že več časa spor med pridelovalci in oblastjo. Oblast ki sleda tudi koristi konsumentov, je določila, da se mora pridelovalcem plačati za liter mleka 23 cent., dočim zahtevajo na isti 30 cent. To razliko pa naj plačajo konsumenti, kateri so tudi odškodovani, ker se veliko mleka industrializira in ga večkrat primanjkuje.

Gospodarska zveza pekov je bila prva, ki je v tem letu ustavila dva dni delo v pekarnah, vendar pa prebivalstvo ni trpelo pomanjkanja kruha, ker je bil ta svojevrsten "štrajk" prej javljen in si je ljudstvo že prej poskrbelo kruh.

Vse tehtnice in mere bodo ponovno pregledane. Županstvo mesta Buenos Aires, ki se v zadnjem času zanima, da bi revnemu ljudstvu nudilo dovolj sveže in tečne hrane po zmernih cenah, je sedaj odločilo, da se morajo pregledati vse tehtnice, teži in mere v prostorih, kjer se razprodajajo živila in se tako nevestnim trgovcem onemogoči sleparstvo, katero se menda dan z adnem ponavlja.

Gozdnim zadrugam je ministvo poljedelstva znatno znižalo davke. Znano je, da ima Argentina obsežne gozdove, kamor še ni vstopila človeška noga. To so bogastva, katera čakajo le pridne roke. Zato so se v zadnjem času organizirale skupine delavcev, ki so dobili v svoje roke kose gozdov za izkoriščanje. Po raznih pokrajinskih zakonih, spadajo te zadrug pod trgovske zakone, kateri predvidevajo za tako izkoriščanje precej visoke davkatve državi. Videč, da bi se okoristili delavci sami in da bi bilo tudi v splošno korist, je federalna vlada izdala dekret, potom katerega se zadrugam zniža davke skoro na minimum in upa, da se bodo radi tega iste pomnožile v korist delavstva in ostalega prebivalstva.

Dr. Francisco José Cespa

DENTISTA CIRUJANO

Consultas de 15 a 20 hs.

Coronel R. Lista 5096

T. A. 50 - 5782

Dr. Hinko Halpern

Specialist notranjih bolezni

Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure

SAN MARTIN 955 - 1 nad. - Dep. C

T. A. 32 - 0285 in 0829

PRIMORSKE VESTI

Pridobivanje in obdelava naravnega kamna po novem načinu

Neka kilometrov od Trsta oddaljena kraška planota ima mnogo dragocenih kamnitih ležišč. Geološka raziskavanja kraškega podzemlja so odkrila mnogo ležišč raznovrstnega marmorja v okolici Škrbine, Gorjanskega, Avbera, Kazelj, Tomaja, Koprive in Repentabra.

V Koprivi je najto dosti svetlosivega rožnatega apnenca, v katerem so manjši kremenovi kristali, blesk obdrži ta apnenec ob vsaki vremenski priliki 15 let. Uporabljajo ga za kamnoseške bloke, stopnice in robnike. Črno rožnat marmor iz Kazelj ohrani blesk pet let. Uporabljajo ga za izdelavo umetniških izdelkov, blokov, okvirov in drugih takih stvari. V Škrbini pa lomijo temno rožnat marmor za umetniške izdelke, okraske in notranje obloge. Rdečkast, žilnat apnenec s svetlejšimi vložki kremenja iz Gorjanskega uporabljajo za umetniške okraske in notranje obloge velikih palač.

Vsej javnosti poznan komik Rafael Buono, ki ja nastopal pod imenom "Duo Buono-Striano" je menda več let imel ljubimsko razmerje s 33 letno Anunciato Inserra. Ker je ona temu razmerju hotela napraviti konec, je Buono na ulici spustil na Anunciato tri strele in si nato še sebi spustil kroglo v prsa. Oba sta bila takoj pripeljana v bolnico, kjer je Anunciata podlegla ranam, medtem, ko so njemu zdravniki rešili življenje.

Mehanična delavnica

JOSIP HLAČA

Villa Real 140 J. Ingenieros - T.E. 757-640

Juan Sopcic e hijo

Hormigon armado

Cnel. Domínguez 244 T. E. 652-0244

Villa Madero

FILOMENA BENES de BILEK

SLOVENSKA BABICA

Lima 1217, Buenos Aires, T. E. 23-3389

Ker niso izpolnili zakona o počastitvi Generala San Martina, ki določa, da mora bit zapisano poleg letnice tudi "Año del Libertador General San Martín", so bili ustavljeni najprej dnevnik "La Hora" in časopis "Orientación", glasili Komunistične Partije Argentine. Radi istega kršenja je bilo zadnje čase ustavljeno še 44 publikacij, med katerim seznamom se nahaja tudi "Corrieri degli Italiani", "Argentinische Tageblatt" in razni drugi časopisi in revije.

Mnogi prizadeti so vložili pritožbo in trdijo, da se je to zgodilo samo radi pozabljivosti.

HERRERIA DE OBRA

HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720

Calle No. 2 3729

T. E. 740-1604

usodo? Če bi jim kdaj prej tako govoril, bi se bili čudili, ne bi bili razumeli. Danes ta dan jim je govoril iz srca, njihove duše so bile pripravljene kot izorane njive. Bilo je morda prvič po dolgih stoletjih, da so bili zrelji za take besede. Še njemu, Čedrmacu, bi nikoli prej tako vroče ne bile padale v srce... Obhajala ga je utrujenost, pollašcala se ga je nova omotica, moral je zaključiti.

"Dragi duhovljani! Morda vam danes zadnjič govorim s tega mesta," se mu je tresel glas. "Morda, pravim. V tem hramu bo morda za dolgo utihnili molitev v vašem jeziku. Jezus je bil zapodil kupce iz templja, a danes so kupci zapodili Jezusa. Težko mi mi je to povedati, sree se mi krči, a zamolčati vam ne smem več. Toda prosim vas, le eno vas prosim, rotim vas, oklepajte se svojega jezika s prav tako ljubeznijo kot svoje zemlje! Ne dajte si ga vzeti, ne pretrgajte vezi z Bogom! Čuvajte ga v svojih domovih kot lučko, da ne ugasne! Pride dan, ko ga bo usoda zopet poveljčala. Pride, zakaj Bog je pravičen, le v njega lahko zaupamo. Tisti, ki so bili ponižani, bodo povišani... Toda božje pravice in dobrote bodo deležni le tisti, ki so si znali ohraniti, kar so prejeli od božjih rok. Ostali pa bodo zaznamovani kot hudodelci, vzeti jim bo dušni mir in

zemski blagri, preklinjali jih bodo otroci in vnukov vnuki, amen!"

Pokleknil je, cerkev je zašumela... Ko je stopil v zakristijo, da si obleče plašč in nadaljuje mašo, ga je nenadoma obšla slabost. Sedel je in si z roko podprl glavo. V polzavesti, ko mu je zamolklo šumelo v glavi in so se mu temni kolobarji vrteli pred očmi, je prosil Boga, naj mu da moči, da bo mogel domaševati. Drobne, mrzle kapljice potu so mu stopale na čelo. Imel je občutek, da se med podmolklim šumenjem ruši svet.

Voda, s katero so mu zmočili tilnik in senca, ga je poživila. Polagoma se je zavedel in se šibko nasmehnil mozem ki so stali okoli njega. Počasi se je dvignil in pomignil cerkovniku.

"Ali boste mogli?"

"Zakaj ne? Seveda bom mogel."

V resnici pa se je bal, da ne bo mogel. Ali bodo tudi njega odnesli izpred oltarja kot njegovega prednika? Da bi le odmaševal, potem naj se zgodi po božji volji.

Ves blede tresoč se je stopil pred oltar. Med mašo ga je dvakrat obšla slabost, da je moral za minuto počivati. Ko je vzel kelih in hotel oditi, se je še enkrat ozrl po ljudeh. Nastala je minuta mučnega molka.

"Molite zame!" so mu zatrepetale Samo to, a ganljivo, pretresljivo; vijo.

ženskam je šlo na jok. Potem se ljudje niso takoj razkropili po vasi, stali so pred cerkvijo in gledali za njim, ki je z omahujočimi koraki odhajal proti kaplaniji. Katini ni pustil, da bi ga podpirala. Nič! Saj je že čisto dober.

Čedermas je napol sedel, a napol ležal v naslonjaču in gledal v okno. Počival je. Jedi se skoraj ni bil dotaknil, tobačnica mu je ostala v žepu. Katina mu je prinesla skodelico kave, ki jo je užival v kratkih požirkih. Pred njim je stala in ga prosila, naj leže v posteljo; imela je preplašene oči. Ne, ne bo legel, zdaj še ne. Kaj pa si je izmislila! Saj mu ni nič, le odpočiti se mora. Tudi oni dan ga je bilo zgrabilo, a je bil takoj na nogah. Saj se spominja. Pridiga ga je izčrpala, to bo, minilo.

"Bilo je tako nenavadno," je rekla Katina z žarečim pogledom.

Še nikoli ga ni gledala s takim nemim občudovanjem.

"Ka stojiš in le gledaš!" se je vznemoljil. "Pojdi po opravkih! Ne meni se zame!"

Katina je odšla; to pot bratu ni zamerila malce trde besede. Morda pa z njim res ni tako hudo. Čedermas je ostal sam.

Za trenutek je poslušnil za Katino, v ropotanje posode v kuhinji, nato se je zazrl v okno, v zadahle šipe. Izba

ni bila zakurjena, med stenami je bilo hladno, da si je moral čez talar ogrniti še suknjo. Zunaj pa je bilo mrzlo. Veter je bil opoldne docela ponehal, nebo se je sklonilo še globlje. Kazno je bilo, da se oblaki opirajo prav na krošnje dreves. Potem so začele naltetaviti omraznice, ko še listje ni popolnoma odletelo, le na vrhuncih gora so bili gozdovi že goli. Čedermas je skozi prosojne šipe strmel v igranje drobnih kosmičev, ki so letali vse križem, in se vrtinčili kot bele mušice. Zdelo se je, da zaradi lahkote ne morejo najti tal, ampak prihajajo in se zopet spovračajo pod oblake. In vendar so legali na veje, na listje, na kamenje in že so izginjali kot dih, za njimi so ostajale le drobne, komaj vidne kapljice. Skozi omraznice je bilo videti sosednja pobočja, kakor da so zastrta s tančico.

V zraku, še v sobi je viselo zimsko občutje. Čedermas se je stresnil, četudi je čutil vročino po telesu in ga je žgalo v očeh. Bil je ohlapen kot obršnica, brez moči, ob sreju je čutil stiskajočo bolečino. Katina je imela prav, leči bi moral. Saj je tudi sam pomislil na to. Čutil je, da to ni le trenutna slabost, ampak da se ga loteva resna bolezen. Da bo kmalu na nogah kot oni dan, je rekel sestri, a tega še sam ni verjel.

(Nadaljevanje)

Naloge gozdarstva na Krasu

Kakor piše inž. Bogdan Žagar, je slovenska republika z ozirom na gozdarstvo zelo slikovita in pestra. V njej so vse vrste gozdov. Zato je razdeljena na 17 gozdnih gospodarskih področij, ki tvorijo zaokrožene enote s sorodnimi gospodarskimi razmerami.

Izloženo je bilo le kraško gozdno gozdarstvo, ki obsega tisti del jugoslovanskega krata, kjer ni izrabljivih gozdov, ampak le gozdovi, ki se morajo pogozditi. Skratka, na tem področju se mora ustaviti nadaljnje zakraševanje in obnoviti gozdovi.

Naši javnosti je že splošno znano, kako in zakaj je nastal goli kras. Znano je, da je nastal s pustošenjem gozdov, ki so nekdanj pokrivali ta svet in da so nezavarovana tla pod škodljivimi vremenskimi razmerami pogostoma izgubila vso prst, dokler ni ostalo le še golo kamenje.

V prejšnjih časih so pogozdovali breznačrtno in brez zadostnega sodelovanja drugih gospodarskih panog in sama drevesa, ki so jih sadili, sedaj več ne zadostujejo.

Seda začenjajo reševati gospodarsko vprašanje načrtno. Predvsem je treba ugotoviti, koliko gozdov, grmišč in goljav je na Krasu. Na podlagi vseh vseh takih in sličnih podatkov je mogoče sestaviti točne načrte za vse gospodarske naloge, ki se morajo izpolniti takoj ali v bližni bodočnosti.

Oblasti so začele obnavljati zapuščene gozdne drevesnice ter s tem omogočile že l. 1948, večja pogozdovanja na nesporno gozdnih tleh. Tako je bilo že v letu 1949, posajenih 1 milijon 100.000 raznih sadik in posejane 2.100 kg raznega semena. Kakih 2000 m zaščitnih zidov in ograj pa je bilo narejenih okrog novih nasadov.

Končne in trajne uspehe pri obnavljanju gozdov na krasu pa zdaj še precej ovira dejstvo, da je mala posest zelo razkosana med številne male zasebne lastnike, ki so odvisni od svojega malega koščka zemlje, na katerem gospodarijo in živijo na najprijemnejši način. Zato je ključ do končne in trajne gozdne obnove in splošnega gospodarskega dviga na krasu edinole združništvo.

Trstu, edino stalno gledališče na tem ozemlju, ni moglo dobiti nobene dvorane.

Krivice se dogajajo Slovincem tudi v šolstvu. Pač pa podpira angloameriška vojaška uprava potašiljančevanje slovenskega podeželja s tem, da je priznala nekaj šol italijanskemu prebivalstvu v slovenskih vaseh, kjer morajo vabiti tudi slovenske otroke v italijanske šole s komaj 19 do 20 učenci. Nedavno je bilo ukinjenih 19 slovenskih vzporednic na slovenskih osnovnih šolah pri Sv. Ivanu, Sv. Jakobu, v Rojani, pri Sv. Ani, v Skednju, Barkovljah, na Proseku in pri Sv. Križu. Ob tej priliki so bili mnogi slovenski učitelji premeščeni in odpušeni. To so zgovorni odkazi o prastranski diskriminacijski politiki do slovenskih množic.

SLOVENSKI KMETJE DEMONSTRIRAJO

V številnih vaseh Slovenske Benečije je vzbudilo ogorčenje slovenskega kmečkega ljudstva očitno prastransko, diskriminatorsko ravnanje občinskega tajnika v Sovodnjah, ki mu je blaginja slovenskega prebivalstva deseta brigada. Kjer je le mogel, je kazal svoje šovinistično mišljenje. Zaradi tega so naši kmetje organizirali demonstracijo pred občinskim poslopjem in izrazili svojo zahtevo, da preneha občinskega tajnika takoj odpušijo.

MED NASIM LJUDSTVOM

V Trstu so umrli 55 letni Valentin Primčič, 74 letni Peter Žiberna, 79 letna Marija Škočar vd. Klemen, 90 letna Faustina Štuparič, 80 letni Andrej Markon, 50 letni Rihard Novak, 50 letni Marij Kukanja, Karmela Pavletič, 43 letni Anton Sancin, 66 letni Ivan Petričič, 65 letni Karel Simonič in 70 letni Jožef Veselica.

V Gorici je umrla tov. Vera Winkler, žena slovenskega občinskega svetnika Alfreda Winklerja. Pokojnica je dolgo let službovala kot učiteljica v raznih krajih Slovenskega Primorja. Zavedni slovenski ženi trajni spomin!

Goriška občina je oddala Ljudski dom v Gorici, ki so ga postavili slovenski obrtniki in kmetje, v najem razpiti šovinistični raznarodovalni organizaciji "Lega nazionale". Toda pravda o našem domu še ni končana!

V Martinščini je zadonela iz grl dobrih dobovskih in dolskih fantov naša lepa slovenska pesem, ki pa je tako vznemirila italijanski orožnik, da so padale celo klofute. Mar obstoja poseben zakon za zagrajske orožnike?

PRAVA OBRAMBA INTERESOV TRŽAŠKIH DEMOKRATIČNIH MNOŽIC

Okrajna zbornica Osvobodilne fronte na Opčinah in Nabrežini, na katerih sta bila izvoljena okrajna odbora OF, sta izpričala, da so med našim ljudstvom globoko ukoreninjene tradicije narodno osvobodilne borbe in da so ostale brezuspešne vse mahinacije tržaških informbirojev, ki so popolnoma opustili vsako borbo proti šovinistični reakciji in za naše upravičene narodnostne pravice. Zavedni delovni ljudje se trdno oklepamo Osvobodilne fronte, ki je na področju Svobodnega tržaškega ozemlja glavna pobornica naših narodnostnih pravic. O tem nas je prepričalo tudi zasedanje Glavnega odbora Osvobodilne fronte za tržaško ozemlje, ki je izrazil odločni protest proti najnovejši politiki zapostavljanja Slovincem s strani angloameriških oblastnikov na političnem, kulturno-prosvetnem in šolskem področju, saj je predvidenih za slovensko šolstvo borih 20 milijonov in 20 tisoč lir, za italijanske šole pa 300 milijonov.

POLICIJA STIKA PO SLOVENSkih ŠOLAH

Po stavki učiteljev in profesorjev, ki so hoteli s tem izraziti svoje ogorčenje zaradi poskusov likvidacije slovenskega šolstva v Trstu, je pričela policija "obiskovati" nekatere slovenske šole. To stikanje po naših šolah ne more biti slučajno, ampak je nedvomno le člen v verigi ukrepov proti slovenskim kulturno-prosvetnim ustanovam in pobudam. Zakaj se policija ne vtika v poslovanje — italijanskih šol? Ni razloga, ki bi mogla z njim angloameriška vojaška uprava utemeljiti to pošiljanje policajev po slovenskih šolah. Naše delovno ljudstvo izraža svoje ogorčenje zaradi kolonialnega postopanja s slovenskim šolstvom s protestnimi zborovanji ter z zbiranjem podpisov na protestnih pismih in resolucijah.

ZGOVORNI DOKAZI PRISTRANSKE POLITIKE

Nedavno so poslali prosvetni delavci angloameriške cone Svobodnega tržaškega ozemlja pismo Louisu Adamiču, v katerem ga prosijo, naj se zavzame za pravilne zahteve slovenskega tržaškega šolstva in vpliva na ameriško javnost, naj terja od vlade ZDA, da preneha Zavezniška vojaška uprava s svojim nedemokratičnim ravnanjem. V tem pismu ugotavljajo prosvetni delavci, da je angloameriška vojaška uprava nenaklonjena slovenskim kulturnim potrebam, saj dokazujejo to edinstvo vsa poročila generala Aireya. Slovensko narodno gledališče v

KOROŠKE VESTI

PODPORE SAMO DOLOČENEMU POLITIČNEMU KROGU

Kadarkoli se je obrnila Kmečka zveza za Slovensko Koroško na Deželno kmetijsko zbornico za kakšno podporo ali pomoč, je naletela doslej zmerom na gluha ušesa. Zbornični gospodje so se specializirali v tem, da so stalno lagali, da nimajo nobenega denarja na razpolago. Kmečko delovno ljudstvo se vprašuje, kam je šlo 431.000 šilingov za zboljšanje gnojšč in 180.000 šilingov za povzdigo mlekarstva. Kmetijska zbornica je sicer obljubila naši Kmečki zvezi, da bo krija stroške za 23 tečajev, ki jih je organizirala preteklo zimo. Toda obljube so splavale po vodi. Tudi za finančno podporo ob prvi sadni razstavi naše Kmečke zveze niso imeli nobenega ficka. Naše delovno ljudstvo pozorno spremlja takšne in podobne pojave krivične pristranosti in terja, da ne smejo tisočaki, namenjeni pospeševanju kmetijstva, samo v prid veleposestnikom in določenemu političnemu krogu.

NOVA SPLETKA SOVRAZNIKA ŠT. 1

Za slovensko koroško delovno ljudstvo je škofijski ordinarijat v Celovcu

sovražnik št. 1. Sedaj se je njegovim neštetim spletkam pridružila nova: škofijsko uradno glasilo je objavilo odlok, ki prepoveduje uporabo cerkvenih obredov vsem vernikom, ki berejo naš "Slovenski vestnik" ali pa pri njem sodelujejo. Ta najnovejši odlok je le nadaljevanje raznarodovalne in protiljudske politike, ki so jo zmerom uveljavljali nemški škofje proti našemu ljudstvu. Vemo pa, da so zaman vsa takšna in podobna sovražna prizadevanja, ki grede za tem, da bi zatrla naš svobodni, ljudski tisk.

NAŠI MLADINCI NAVDUŠENI ZA VSE, KAR SO VIDELI V JUGOSLAVIJI

Po Jugoslaviji je potovala skupina naših mladincev, ki si je ogledala številne znamenitosti, obrate in naprave. Mnogo so videli, mnogo pridobili. Vrnili so se med nas, navdušeni za vse, kar so videli in spoznali v novi Jugoslaviji. Hkrati pa so spoznali, kako lažne, brez stvarne podlage so vse govornice, ki jih širijo o njej v imperialističnem ter informbirojevskem taboru. S svojim pripovedovanjem so v nas ustrdili vero v novo, pravično urejeno, socialistično Jugoslavosinele ustnice, "Bog z vami!"

V. KRMAC

Spoznavajmo našo domovino

(Nadaljevanje in konec)

Svinčeno in sinkovo rudo dajejo rudniki v Mežiški dolini, Trepča, Kosovski Mitrovici in vzhodni Makedoniji.

Svojevrstna kovinska ruda je boksit. Ta vsebuje mnogo aluminija, ki je v dobi letal zelo cenjena kovina. Skladi boksita so v vsem Primorju.

Velik rudnik živega srebra je v Idriji. Pomembna proizvodnja prita, ki rabi za pridobivanje žveplene kisline, antimona, ki ga dodajo svinecu in bakru, in magnezita, s katerim utrjujejo cement. Pirit kopljejo v Majdanpeku v Karpatih, antimonovo rudo pri Krupnju in Loznici v Zahodni Srbiji, ležišča magnezita pa izkoriščamo v Kosovski Mitrovici. V Škofljici pri Ljubljani so pravkar odprli rudnik barita, ki ga uporabljamo za kemični proizvod suhih barv.

Zlato se javlja v pesku nekaterih rek, še več ga dobimo iz borske bakrove rude. Ruda v Boru in Trepči vsebuje tudi srebro.

Med ostalimi rudami sta pomembni morska in kamena sol; prvo dajeta rudnika Kreka in Simin pri Tuzli, drugo pa pridobivajo v solarnah na otoku Pagu, pri Stomu in Ulcinju.

Lapor predelujejo cementarne zlasti v primorju. Stavbeno kamenje dajejo kamnolomi po vsej državi. Lep mar-mor ima otok Hvar, za tlakovanje cest se uporablja "pohorski granit" iz Panonskega nižavja.

RUDNINSKE VODE

Taki vreleci se vrste na robu Panonskega nižavja ob Muri zlasti pri Ra-

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIĆ
Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 T. E. 50-5383

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 115 T. E. 61-0656

PRODAJALNA - TOBAKARNA
Prodaja raznih časopisov, revij, slašič ter raznovrstnega moškega in ženskega perila
VLADIMIR BENKO
Avda. Francisco Beiró 5709
VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

TRGOVINA ČEVLJEV "BELTRAM"
Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča
ALBERT BELTRAM
Donato Alvarez 2288 Buenos Aires

Dr. A. Kirschbaum
Dra. María Kirschbaum
ZOBOZDRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3271 T. A. 50-7387

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH
Sala especial para tratamiento del reumatismo y sala de Cirugía
Atiend: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono
Defensa 1158 T. E. 34-5319

MIZARSKA DELAVNICA
"LA PRIMERA"
PETER JONKE
Lastnik:
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Pasos Los Andes - Rio Ceballos
CORDOBA

Recreo "Europa"
Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.
Prevoz s postaje Tigre F.C.N.G.B. do recrea in nazaj
Lastnika:
BRATA ROVTAR
Tigre F.C.N.G.B. T.E. 749-589
Rio Carapachay

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA
JESTVIN
"TRIESTINA"
Lastniki:
KUKANJA in BRATA GEC
25 de Mayo 2606 CORDOBA

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel
TRELLES 1402 U. T. 59-4104

dencih in Petanjeih, obilo jih je v Slovenskih goricah in v Hrvatskem Zagorju; tu slove **Varaždinske** in **Krapinske toplice**. Topla voda prihaja na dan tudi na vzhodu Gorjancev, kjer stoje **Dolenjske** in **Čateške toplice** in na vzhodu Požeškega hribovja, kjer sta znani kopališči Lipik in Daruvar; topli vreleci so tudi ob robu Celjske kotline. Tu so zdravilišča Topolšičica, Dobrna, Rogaška Slatina, Laško in Rimske toplice. Zdravilne vode prihajajo na dan še po mnogih drugih krajih države.

Uporabnost vrelecev se ravna po njih sestavini in toplini. Hladne vode, tako imenovane kisle ali slatine, rabijo kot ljiva za bolnike, tople vrelece pa uporabljajo za zdravilne kopeli. Najbolj vročo vodo ima Vranja banja (do 90° C). V Daruvarju, Topuskem in Kobiljači prihaja z vodo na dan tudi vroče blato.

Obrt in industrija predelujeta kmetijske, gozdarske in rudarske proizvode. Vrši se to deloma brez poklicne izobrazbe na domu izdelanih pripravah (domaća obrt), deloma pa je v rokah izoliranega stanu, ki mu je obrt glavni poklic (rokodelska obrt). Največ proizvodov pa daje industrija, ki uporablja v velikih obratih posebne pogonske sile in stroje.

Značaj obrti in industrije se v splošnem prilagoja gospodarstvu posameznih pokrajin. Tako prevladuje v se vernih predelih industrija živil in pi-jač. Na goratem ozemlju je doma lesna in rudarska industrija. V primorju cementa. Vzdrž glavni prometnih konserviranje rib, proizvaja olja in žil se uveljavlja zraven teh strok še tekstilna in kemijska industrija.

Postopni razmah industrije nas sili k čim hitrejši elektrifikaciji države. Danes gradimo preko 25 velikih vodnih elektrarn.

Iz tega je razvidno, da nova Jugoslavija ima vse dobre pogoje za svojo

bodočnost, kjer bomo želi vse dobrote, ki jih bo rodila vztrajnost in zvestoba do napredka in samoodločnosti vseh naših narodov, ki čutijo vsi eno težnjo in srčno željo videti svojo lastno domovino spoštovano in miroljubno prijateljico vseh narodov sveta.

TISKARNA RUDOLF ŽIVEC

Sarmiento 40 Caseros T. E. 757-1101

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJELO KOSIČ

Calderón 3098 T. E. 50-6228

Devoto - Buenos Aires

ZELEZO - BETONSKO PODJTJE

RUDOLF KOMEL

za načrte in preračune

Bernaldez 1655 T. E. 67-1411

HERRERIA DE OBRAS

BRATA RIJAVEC

izdeluje vsa v stroko spadajoča dela

Segurola 1608-14 T. E. 67-6250

Buenos Aires

EDINA SLOVENSKA STAVBENIKA

v Saavedri

ANDREJ BOŽIČ in SIN

Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 T. E. 70-6112

Stavbeni kovač **FRANC ČOHA**

Calderón 2779 T. E. 50-6655

STAVBINSKA KOVAČA

G. ŠTAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443 Florida

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 T. E. 59-0838

FOTO - ARTE MACOS

Najpopularnejši na Dock Sudu

Facundo Quiroga 1325 T. E. 21-8327

Mercado "LAS MAGDALENAS"

CARNICERIA RAUBAR

Puestos 21, 24, 25 - Avda. Fco. Beiró 5276

Restavracija IVANČIČ RUDOLF

IVANČIČ RUDOLF

Añasco 2622

Ferdinand Cotič

TRGOVINA Z ZELEZNINO

Lope de Vega 2989 T. E. 50-1883

Frane Kurinčič,

Celovška cesta, Novi bloki 3-5

Ljubljana, Jugoslavija

Kadar se želite naužiti čistega kordobskega zraka in se v miru odpočiti, se obrnite na

Hostería "LOS ALPES"

lastnik PETER JONKE, Río Ceballos Córdoba

Izvrstna postrežba in zmerne cene!

Electricidad y plomería JOSE RADAN

JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

TRADUCTOR PUBLICO

Esloveno, servio-croata, checoslovacno y demás idiomas europeos.

Extracciones de partidas para jubilaciones.

San Lorenzo 937, Rosario (Sta. Fé)

KROJAČNICA

Franc Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

Buenos Aires

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO kovinska okna in polkna

FRANC BANDELJ

Avda. de los Incos 5021 T. E. 51-5164

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odskodnine, odslovitve, nezgode, dediščine in vse sodnijske tramitacije

Uradne ure od 18 do 20

Diagonal Norte 1119 - Piso 8

(nasproti obelisku) Escritorio 823

T. E. 35-6243 Buenos Aires

RESTAVRAČIJA "PRI ŠKODNIKU"

Lastnik Jožef Škodnik

Añasco 2652 T. E. 59-8995

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO ANTON FORNAZARIČ

Espeña 558 - J. Ingenieros - T. E. 757-271

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA

Pripravniki prostori za krogljanje

JANKO POLIAK

Ituzaingó 4267 J. D. PERON

PREVOZNO PODJETJE "GORICA"

LOJK FRANC

Villaroel 1476 T. E. 54-5172

KROJAČNICA CIRIL PODGORNIK

Tinogasta 5206 Buenos Aires

CALEFACCION

CIRIL PLESNIČAR

Calle Tronador 3203, T. E. 70-6166

Buenos Aires

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

STANKO MIHELJ

Charcas 3120 T. E. 72-4957

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

Cespedes 3783 (vagal Avda Forest)

T. E. 54-4650

Reinaldo Wasserman

MEDICO

Avda 2381 U. T. 50-2845

Franc Štekar

STAVBINSKI PODJETNIK

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

HOTEL DISO

Lastnica naša rojakinja

AMELIA VIDA KJUDER

Sobe in stanovanja z vso udobnostjo. Par korakov od kopališča Bristol in palače Gran Casino in samo 100 metrov od postaje Estación Nueva del FCNGR. Za naše rojake najugodnejše cene.

ALBERTI 1831 - T. E. 5370

MAR DEL PLATA

Hostería "LOS CLAVELES"

GOSTILNA IN PRENOČIŠČE ZA LETOVIŠČARJE

"LA FALDA" - Sierras de Córdoba

Lastnik: MIRO in NADINA MERKUŽA

Dobro poznana

Heladería "MARIO"

prodaja sladoleda in likerjev

ZOBEK, PEČENKO in MEDVEŠČEK

se priporočajo

Ituzaingó 895

MERLO FCNDFS

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

Gutenberg 3360

T. A. 50-3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martín

BUENOS AIRES

Krojačnica Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59-1232

HOTEL "PRIMAVERA"

Poleg kopališča - Odprt celo leto - Cene zmerne

Oskrbovana lastnika

EDVARD GOMIZELJ in ZORA LAH

Avda. LURO 2525 **MAR DEL PLATA** . . . T. E. 8425